

Före kommunsammanslagning (-1973): [TJÖCK](#) / [LAPPFJÄRD](#) / [SIDEBY](#)

Tidslinje 1917-2017 – Aikajana 1917-2017 KRISTINESTAD/KRISTIINANKAUPUNKI

- 1917 Finland blir självständigt.
Tre skyddskårer grundas; Lappfjärd, Tjock och Kristinestad.
12.3 Kristinestads finska samskola invigs med festliga ceremonier.
21.5 Ryska flaggan halas.
Kristinestads Båtvarv grundas.
Motorfartygs AB Neptun påbörjar byggandet av två nya fartyg på varvet i Kristinestad.
- 1918 27.1. Medborgarkriget-inbördeskriget i Finland.
Kristinestad erövras 31.1.1918.
Segerparad. Efter befrielsen hålls många tal.
31.1. Kristinestad förklaras i belägringstillstånd, skyddskåristerna befriar staden genast.
Tremastade, slättoppade skonarna Neptun I och Neptun II sjösätts från varvet i Kristinestad.
SS passagerarbåten Norden trafikerar rutten Vasa-Åbo-Vasa, besöker Kristinestad 31 gånger totalt på nedgående och uppgående.
- 1919 Förbudslagen träder ikraft i hela landet.
Kapten Johan Wilhelm Olin, som varit befälhavare på Hydéns barkskepp ANTO, avlider 1919. Olin var en mångsysslare, ägde och drev bland annat en mekanisk verkstad på Östra sidan. NEPTUN I och Neptun II som varit upplagda på grund av kriget seglar till Sverige för att få motorer installerade. 20.11 NEPTUN II strandat på holländska kusten. 21.12 Neptun III sålt till norska intressen efter att ha grundstött utanför Mandal 21/12.
Erik Arthur Tötterman, stadens sista aktiva sjöfartsman flyttar 1919 till Helsingfors för att bli verkställande direktör för Finland-Amerika Linjen.
Norden trafikerar från Vasa till Björneborg/Räfsö, besöker Kristinestad 41 gånger. Besökte också regelbundet Kaskö. Vid passerandet av Kilen anlöper hon också Kilhamn om signalflaggan för passagerare/gods är hissad i hamnen.
- 1920 Suupohjan Kaiku blir Kristiinan Sanomat.
General Mannerheim inspekterar skyddskårerna i Sydösterbotten i militärparad på torget i Kristinestad 21.10.
Kapten Josef Wilhelm Ramström, mångårig befälhavare på Hydéns barkskepp Anto avlider 1920, 86 år gammal.
Wihurin Metallitehdas i Kansallisseuras hus.
1920-1968 upptar hamnjournalen inga besök av passagerarfartyg.

- 1921 Alexander Slotte utses till kommodor för KSF.
- 1922 KSF firar 40 år.
Svenskspråkiga folkskolan totalförstörs i brand.
Svenska samskolan i Kristinestad 25-årsjubileum.
- 1923
- 1924 Tomten för svenska samskolan mäts 4.5.1924.
Byggandet av tuberkulossanatoriet påbörjas.
- 1925 Högåsen och svenska samskolan invigs 1.6..
Tjock och Kristinestads församlingar sammanslås.
Buslinje Vasa-Kristinestad öppnas av Matts Haglund. Kapten Mats Herman Lacke, stadens siste Kap Hornare, insomnar den 22.9.1925, 92 år gammal. Kapten Johan Emil Holstius, född 20.4.1848 i Kristinestad, död 29.3.1925. Barkskeppet Alma, byggt i Kristinestad 1875, huggs upp i Tyskland 1925, då bärande namnet Hermann.
Det nya gymnasiet som ritats av Lars Sonck och finns högst uppe på Kasberget invigs till "ett hem för svenska samskolan i Kristinestad", tas i bruk på hösten.
Föreningen Arbetets vänner köpte gården och tomterna 142-143 för att användas som föreningslokal som numera ägs av föreningen Brahegården.
- 1926 Rundradion inleder sin verksamhet.
- 1927 Den östra urtavlan på rådhusets klocka förses med belysning.
Sydösterbottens Handelslag m.b.t. bildas genom sammanslagning av Tjock och Sideby handelslag. Kristinestad blir nu centrum för verksamheten.
- 1928 Kapten August Wilhelm Starck, Almas siste befälhavare, lämnar jordelivet 8.11.1928, hemma i Kristinestad.
- 1929 Kommerserådet, skeppsredaren och konsuln Gustaf Hydén avlider, närmare 84 år gammal.
- 1930 Finska arméns flygplan gör en nödlandning på isen i Kristinestad 19.2.1930.
Kyrktornets kors faller ner i hård vind under höstmarknaden.
Rådhuset får modernt värmesystem, d.v.s. centralvärme.
- 1931
- 1932 Idrottsföreningen Kristiinan Urheilijat KU grundas 19.11.
- 1933 Kristiinan Sanomat byter namn till Suupohjan Sanomat.
- 1934 Stora regn i Sydösterbotten; översvämningar.
- 1935 Sydösterbottens Fiskandelslag grundas i Kristinestad.
- 1936 Kapten Otto Wilhelm Boberg, född i Kristinestad 31.7.1865, dör 8.4.1936.

- 1937 Kapten Emil Weckström f.d. befälhavare på S.S. HYLLOS (f. 14.12.1873) dör 30.6.1937.
Matilda Berg säljer stadshotellet till KOP till ett pris om 965 000 (1.6.)
Frans Niskalan laukku- ja valjastehdas i Kansallisseuras hus.
- 1938 Skyddskårernas 20-årsparad 30.1.1938.
Biografverksamhet inleds i Bio Dux.
Lebellska köpmansgårdens museum öppnas.
Kristinestads hemslöjdsförening grundas i juni, köper en egen fastighet på Strandgatan 18.
- 1939 Vinterkriget, 110-dagars kriget.
Andra världskriget börjar.
Tillverkning av krigstillbehör vid Niskalan laukku- ja valjastehdas på Dux.
Tauno Miettunen inleder biografverksamheten i Bio Dux -fastigheten som byggts år 1910.
Efter några år av föremålssamlade, restaurerings- och reparationsarbeten öppnas det kulturhistoriska museet Lebellska köpmansgården vid Strandgatan 51.
Arne Appelgren tar sina första färgfoton i Kristinestad och Tjock.
- 1940 Simhuset på Varvsbacken bombas 29.1.
Mellanfreden.
- 1941 Krigssjukhus SS45 inrättas i svenska samskolan.
1941-42 Österbottens Kött AB byggde sin anläggning i Kristinestad.
Fortsättningskriget börjar på midsommaren.
- 1942 Ställningskriget.
- 1943 Ställningskriget.
- 1944 Lokala Skyddskåren, Lotta Svärd och Frontmannaföreningen upplöses.
- 1945 "De farliga åren" (1945-49).
Aktiebolaget ombildas till andelsbolag.
- 1946 Kristinestads arbetarinstitut har verksamhet i två år.
- 1947 Kristinestads samlyceum (1947–1973)- 8-kl. statligt samlyceum. Grundades genom statsrådets beslut av 17.5.1947. Startar med 5 klasser 1.9.1947; klasser från 1950. Rektor P. Mörn 1947 - 1961, E. Appel 1961–1973.
Samskolan fyller 50 år, historik 1817-1947.
Den sibiriska sipprankan upptäcks och fredas på Bötomborgen.
- 1948 Vänortsverksamhet inleddes av staden Kristinestad.
- 1949 Kristinestad 300 år, första vänortsbesöket.
Boken "*Blad ur Kristinestads sjöfartshistoria*" och "*Idyllinen Kristiinankaupunki*" utkommer.
Kristinestads tryckeri.

- 1950
- 1951 Brahegården grundas.
Olympiafrimärkena publiceras.
- 1952 Sparbanken köper Frans Henrikssons hus för 8 milj. mark.
Sparbanken fyller 100 år.
Essos nya servicestation blir färdig.
Olympiaden i Helsingfors.
Spionverksamheten över östgränsen som livligast.
- 1953
- 1954 Syd-Österbotten skriver om den danska cirkusartisten Elvira Madigan.
- 1955
- 1956 Storstrejk i Finland. Kekkonen till president.
- 1957 KORSHOLM II gör en resa mellan Kristinestad och Sundsvall i juni.
Sjöfartsmonumentet i Badhusparken invigs under högtidliga former. Navigare necesse est.
- 1958
- 1959 Torraste sommaren i Sydösterbotten.
- 1960 Vicekonsuln, ekonomierådet och kulturmecenaten Frans Oskar Henrikson avlider 21.2.1960 i en ålder av 90 år.
- 1961 Carlsro museum öppnas vid Storträsket på sommaren.
Hamnen öppnas för sjöfart i mars genom att såga en ränna genom isen in till staden.
En gammal tradition, tillämpad redan på 1850-talet, kanske tidigare.
- 1962 Sydösterbottens sjukhus brinner 29.1.
- 1963 En myntreform genomfördes 1963, då 100 gamla mark ersattes av en nymark.
- 1964 Varuhuset A. Talas på Salutorget invigs.
Ulrika Eleonorakyrkan från år 1700 återinvigs; en del av de ursprungliga målningarna på väggar, bänkgavlar, läktarskrank och i taket har tagits fram.
- 1965
- 1966 Navigationsklubben grundas 22.2.1966.
Kristinestads medborgarinstitut grundas med namnet Sydösterbottens medborgarinstitut.
TV-masten på Bötomborgen togs i bruk (192 m) och TV-sändningarna börjar synas ordentligt.
- 1967
- 1968 Färgsändningarna börjar i Finland.
Sista passagerartåget från stationen i Kristinestad 25.5 efter 55 år av trafik. Den 11 augusti gör S/S Oulutar (före detta Wellamo) en resa mellan Kristinestad och Härnösand för att sondera intresset bland resenärer.
- 1969 Sparbanken river Frans Henrikssons hus på torget.

- Hotellet vid stranden byggs.
Simhallen öppnas.
Hösten 1969 gjorde Jorma Sandelin från Kristinestad ett världrekord i bågskytte i en FITA-omgång i närheten av Philadelphia, USA.
Centralantenn byggs för Sveriges TV:s sändningar.
Stenbron asfalteras.
Övre våningen i Olsios verkstad brinner.
Den första sommarmarknaden ordnas i Kristinestad.
Kilens hembygdsmuseum invigs i juli, president Kekkonen närvarande.
- 1970 Hotellet byggs.
Tauno Miettunen och två brorssöner grundar Pohjanmaan Filmi Oy.
Den västra tullstugan flyttas till sin ursprungliga plats och turismrådgivning öppnas.
- 1971 Pohjolan Voimas gasturbinanläggning på Björnön tas i bruk.
Bottenhavets kretssjukhus är helt färdigt och invigs.
- 1972 Beslut om kommunsammanslagning.
Sideby kyrka invigs 3.6.1972.
- 1973 1.1.1973 Kommunerna bildar Stor-Kristinestad.
Huvudbiblioteket i Lappfjärd blir biblioteksfilial, stadsbiblioteket huvudbibliotek.
Bokbussen införskaffas.
Grundskolans införs.
Kristinestads gymnasium. I och med grundskolereformen grundas 1.8.1973 Kristinestads gymnasium som är en kommunal skola. Rektor Per-Olof Aspfors 1973–2001, Margareta Rissanen 2001–.
- 1974 Helsingin Osakepankkis fina byggnad invid Salutorget brinner.
Pohjolan voimas oljedrivna kondenskraftverk tas i bruk och djuphamnen blir färdig.
Biblioteket i Lappfjärd flyttar från kommunhusets gavel till nya utrymmen invid nya bron i centrum.
- 1975 Kekkonens KSSE-sammanträde i Helsingfors.
- 1976 Kristinestads glassfabrik lägger ner sin verksamhet efter ca 30 år.
- 1977 Kulturexperimentkommun.
- 1978 *Träskviks historia* skrivs (H.G. Silverberg).
- 1979 Verksamhet med ambulerande filmklubbar inleds i uf-lokalerna.
- 1980 KRS TV börjar 21.9.1980.
Stadens första kulturaktivister Viljam Hautaviita och Elna Hoxell.

- 1981 Den magnifika strandgården nr 89 som tillhört skeppsredaren och handelsmannen Carl Magnus Ridderstad och senare Johan Petter Sundström, också han redare och handelsman, brandskadas svårt och rivs 1981.
Boken "Briggen Carl Gustaf", som handlar om ett Kristinestadsfartyg utkommer på svenska. Litteratursällskapetets förlag, skriven av Christer Norrvik.
- 1982 Den obetydliga godstrafiken till Kristinestad upphör.
Briggen Carl Gustafs skeppsklocka erhålls 1982 från England där den tjänat som skolklocka i närapå hundra år.
- 1983 Kristinestads sjöfartsmuseum förverkligas 1983 då kapten Jouni Harju går i pension.
Katedralglasen som tillverkats av Birgitta Recksèn installeras i Kristinestads kyrka.
- 1984 En ny bro byggs över Storån i Dagsmark i stället för den gamla från 1855 som revs.
Stadsbiblioteket flyttas från Strandgatan till sina nuvarande utrymmen i Wendelinska huset vid torget.
- 1985 Boken *Kristinestads småstadsidyll* utkommer.
Stig Rosengren startar F:ma Fons, som packar källvatten på burk.
1985-1986 En lång väntan är över och Kristinestadsungdomarna får sin egen Ungdomsgård.
- 1986 En stor internationell Potato-86 utställning i Dagsmark.
- 1987 Kommunen bygger ett nytt daghem, rådgivning och bibliotek i Dagsmark.
Under de finska skidmästerskapen 21 - 26.1 låg MS Fennia som hotellfartyg i Pohjolan Voimas hamn. 1987-1989 Ungdomsarbetet inledde samarbete med kommuner i Ofotenområdet i Nord-Norge och "Ut i Norden" projektet inleddes.
- 1988 Botnia Sea Exhibition, en utställning fylld av skeppsporträtt av Kristinestadsfartyg visas på rådhuset 7.7 - 17.7.1988. Lokal-TV filmar tillställningen.
Vasabåtarnas katamaran Jetcat gör fem resor mellan Kristinestad och Örnsköldsvik 7.9 – 1.8.
Estrella inleder produktionen av potatiships i den nya fabriken i Dagsmark.
Byggandet av Sjukhemmet inleds.
- 1989 Greve Per Brahes festbjudning 1989 gästas av Grevinnan Ebba Stenbock, greve Ulrik von Rosen och hans blivande hustru, Margaretha Stenbock.
Kristinasällskapet bildas.
- 1990 Sjöfartsmuseet sänder minnesplakett över segelfartyget Fides till Kangaroo Island.
Jarmo Virtanen vinner världsmästerskapet i tyngdlyftning.
Sommarjobsutbyte med vänorter i Norden och kommuner i Nord-Norge.
- 1991 Bildkonstskolan för barn och unga i Kristinestad inleder sin verksamhet.
DP-Tarra i Dagsmark bygger nya utrymmen för reklamtejpningar och reklamtryck.
Den omfattande renoveringen av Hydéns villa (1893) Villa Hemgrund färdigställs, ägs av

- Andelsbanken. VR avlägsnar alla tågrälsar från Kristinestadsområdet på den s.k. Seinäjoki banan.
- 1992 Första Gammaldags torgdagen ordnas 7.9 i samband med den Nationella Kulturens jubileumsår. Rurik Nylund föreläser 11.11 om hur Kristinestad stiger ur havet.
- 1993 Stig Rosengren säljer sin källvattenfabrik i Dagsmark åt Valio.
En modell av stadens sista barkskepp Alma, byggt på varvsbacken i Kristinestad 1874-1875, byggs för staden Kristinestad genom frivillig insats av 26 personer under åren 1987 – 1993. Totalt åtgår 7.500 timmar för byggnadsarbetet. Café Alma, specialritat och byggt för modellen av barken ALMA invigs 1993 av försvarsminister Elisabeth Rehn.
- 1994
- 1995 Historiken om Alma, skriven av Christer Norrvik, utkommer.
Stiftelsen Lebellska Köpmansgården förvärvar huset Strandgatan 53 och införlivar det i museihelheten med namnet Felénska huset.
- 1996 De första utgrävningarna av Varggrottan på Vargberget i Bötomborgsområdet inleds.
Den nya finska lågstadieskolan och Kristinahallen på Repslagaregatan invigs.
- 1997 Lappfjärds folkhögskola fyller 100 år (även en bok om ämnet).
Nya kyrkan fyller 100 år.
UP WITH PEOPLE – internationellt ungdomsbesök/konsert i Kristinestad.
Etelä-Pohjalaiset Spelit i Kristinestad.
- 1998 Den gamla stenbron över Lillån i Dagsmark rivs, samtidigt som det byggs en ny bro på samma ställe.
- 1999 Kristinestads 350-årsjubileum. Många olika festligheter, evenemang och dekorationer.
Boken "*Stad under segel*" författad av Christer Norrvik utkommer vid Kristinestads 350-års jubileum.
En vandringsutställning om det i Australien förlista barkskeppet FIDES från Kristinestad arrangeras av australiensiska intressen (1998-1999). Utställningen visas i Warrnambool, Port Adelaide, Penneshaw, Freemantle, Brisbane och Huskisson i Australien samt i Kristinestad (3.7.1999) och Helsingfors.
Inflytande och delaktighet till ungdomarna då Ungdomsrådet grundades.
- 2000
- 2001 Artturi Leinonens kulturpris. Den vackra trähusstaden på Sydösterbottens kust har bevarat sin gammaldags stadsstil och staden har anpassats på ett bra sätt till nutiden.
Kristinestad inleder samarbete på en internationell plattform genom att gå med i YEPP (Youth Empowerment Partnership Programme) -programmet.
- 2002 Finland byter valutan till euro.
- 2003 På Varvsbacken reses en minnessten som ska påminna om att stadens skeppsvarv låg på denna plats. Här byggdes långt över 100 fartyg fram till 1918. Arrangeras av Lions.

- Anna Strömberg från Kristinestad utses till Miss Finland.
Museiväsendet i Kristinestad inrättas.
Första numret av ungdomstidningen CLAMO (sista numret kom år 2007).
- 2004 Boken *"Kanistrarnas tidevarv"* utkommer (Erik Appel).
Pohjanmaan Filmi Oy donerar Dux fastigheten till Helge och Tauno Miettunens stiftelse som grundats av staden.
Lilla parlamentet hålls för första gången.
- 2005 Ungdomskanalen grundades.
- 2006 8.7 besöker tyska kryssningsfartyget *"Hanseatic"* Kristinestad och förtöjs i Pohjolan Voimas hamn.
- 2007 Filmen *"Maleena"* spelas in i Kristinestad/Mats Långbacka Productions.
Kristinestad nomineras till årets ungdomskommun i Finland.
- 2008 Lappfjärds bibliotek flyttas till svenska lågstadieskolan i Lappfjärd.
Ungdomsparlamentet hålls för första gången.
- 2009 Grundrenovering av Bio Dux. Kulturhuset Dux inleder sin verksamhet i utrymmena.
De första Öppna Portarna -kulturevenemanget på gårdar och i trädgårdar ordnas.
- 2010 Minneshögtid 28.5.2010 på Kangaroo Island, Australien över barkskeppet FIDES som förliste där för 150 år sedan.
Inleddes integrationsprojekt för unga invandrare för att främja kontakter och möjligheter till delaktighet i lokalsamhället.
- 2011 Kristinestad beviljas Cittaslow-status, blir första Cittaslow-staden i Finland.
19.6 besökte kryssningsfartyget *"Hanseatic"* Kristinestad och var förtöjt i Pohjolan Voimas hamn.
- 2012 Dagsmark skola läggs ner och eleverna flyttas till Lappfjärd.
- 2013 Café Alma köps (2013) av en lokal byggnadsentreprenör som renoverar cafélokalen men sedan vägrar att återinstallera den tillfälligt utflyttade modellen av barken Alma. Modellen förs (2013) till ett nedlagt bibliotek i Lappfjärd för förvaring.
- 2014 Kristinestads Segelförening bygger en bränslestation för fritidsbåtar (2014-2015).
- 2015 Den sista Kyndelsmässa- dvs. vintermarknaden ordnas.
Modellen av barken Alma flyttas senare (2015) till caféterian på sjukhuset där den återuppriggas.
Kristinestads sjöhistoriska förening beslutar att bygga ett nytt sjöfartsmuseum som skall ersätta de två nuvarande två museilokalerna samt ge modellen av barkskeppet Alma en slutlig ankarplats.

- 2016 | Boken "*Kristinestads småstadsidyll 2*" utkommer 30.11.
Första Vårmarknaden 1.-2.4.
- 2017 | Elever vid Tammerfors universitets arkitektlinje ritar under 2017 förslag till nytt sjöfartsmuseum
Kristinestad. Museet kommer att ligga vid Badhusparken.
Medborgainstitutet 50-årsjubileum.
Finland firar 100 år!

2017 fylls i under Finlands stora år – 2017 täytetään Suomen suuren vuoden aikana